

คณะกรรมการกำกับตลาดทุน

ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน

ที่ ทช. 25 /2551

เรื่อง การเรียกและการวางแผนหลักประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
ในคุณย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จนถึงวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อมา 6 เดือน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้ไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อาศัยอำนาจตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

- (1) “ตัวแทนซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- (2) “ลูกค้าสถาบัน” หมายความว่า ลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลดังต่อไปนี้
- (ก) ธนาคารพาณิชย์
  - (ข) บริษัทเงินทุน
  - (ค) บริษัทหลักทรัพย์
  - (ง) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
  - (จ) บริษัทประกันวินาศภัย
  - (ฉ) บริษัทประกันชีวิต
  - (ช) นิติบุคคลประเภทบรรษัท
  - (ซ) กองทุนรวม
  - (ฌ) กองทุนส่วนบุคคล
  - (ญ) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
  - (ญ) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
  - (ญ) ธนาคารแห่งประเทศไทย
  - (ญ) สถาบันการเงินระหว่างประเทศ

- (ก) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (ก) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- (ก) กองทุนเพื่อการซื้อขายสัญญาและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- (ก) นิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตามที่กำหนดใน (ก) – (ณ) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ เจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด
- (ก) ผู้ลงทุนต่างประเทศซึ่งมีลักษณะเดียวกับบุคคลตามที่กำหนดใน (ก) – (ด)

โดยอนุโถม

- (ก) “ผู้ดูแลสภาพคล่อง” หมายความว่า บุคคลที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ดูแลสภาพคล่อง ไว้กับศูนย์ซื้อขายสัญญา เพื่อทำหน้าที่สร้างสภาพคล่องในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าใน ศูนย์ซื้อขายสัญญา
- (ก) “หลักประกันเริ่มต้น” (initial margin) หมายความว่า จำนวนทรัพย์สินขั้นต่ำ ที่ลูกค้าต้องวางเป็นประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเมื่อมีการสร้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ขึ้นใหม่
- (ก) “หลักประกันรักษาสภาพ” (maintenance margin) หมายความว่า จำนวนทรัพย์สิน ขั้นต่ำที่ลูกค้าต้องชำระไว้ตลอดเวลาที่มีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเพื่อเป็นประกันในการซื้อขายสัญญา ซื้อขายล่วงหน้า
- (ก) “ศูนย์ซื้อขายสัญญา” หมายความว่า ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ได้รับ ใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.
- (ก) “สำนักหักบัญชีสัญญา” หมายความว่า สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นตัวแทนในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ในศูนย์ซื้อขายสัญญา

ข้อ 3 ในการประกอบการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขายสัญญา ให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาดำเนินการดังต่อไปนี้

- (ก) กำหนดฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสูงสุดที่ลูกค้ารายได้รายหนึ่งอาจมีได้ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง (single client total open position limit) รวมทั้งอัตราหรือมูลค่าหลักประกัน ที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาจะเรียกจากลูกค้าสำหรับการมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยพิจารณาจาก ความผันผวนของราคาสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ฐานะทางการเงิน ความสามารถในการวางแผนหลักประกัน และประวัติการชำระหนี้ของลูกค้า

(ก) เรียกให้ลูกค้านำทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเริ่มต้น (initial margin) ในอัตรา หรือมูลค่าไม่ต่ำกว่าที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

(3) คำนวณมูลค่าตลาด (market price) ของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ทำการซื้อขายเพื่อลูกค้า ตลอดจนผลกำไรหรือขาดทุนจากฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าเพื่อทำการปรับมูลค่าหลักประกันของลูกค้า อย่างน้อยทุกสัปดาห์

การคำนวณมูลค่าตลาดของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศูนย์ซื้อขายสัญญากำหนด

(4) เรียกให้ลูกค้าวางแผนเพิ่มในจำนวนที่เป็นผลให้อัตราหรือมูลค่าหลักประกันของลูกค้ารายดังกล่าวไม่ต่ำกว่าอัตราหรือมูลค่าหลักประกันเริ่มต้น เมื่ออัตราหรือมูลค่าหลักประกันของลูกค้ารายนี้ลดลงต่ำกว่าอัตราหรือมูลค่าหลักประกันรักษาสภาพ (maintenance margin) ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ทรัพย์สินที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาเรียกให้ลูกค้านำมาระบุเป็นหลักประกันตามวรรคหนึ่ง (2) และ (4) ต้องเป็นทรัพย์สินประเภทเดียวกันกับที่สำนักหักบัญชีสัญญาเรียกจากสมาชิกเพื่อเป็นประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และการคำนวณมูลค่าหลักประกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีสัญญากำหนด

ข้อ 4 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องดำเนินการให้ลูกค้าวางแผนประกันให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีเป็นการวางแผนหลักประกันเริ่มต้น

(ก) สำหรับลูกค้าสถาบันหรือผู้คุ้มครองส่วนบุคคล ให้วางประกันก่อนเวลาปิดทำการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงในวันทำการถัดจากวันที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาทำการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้แก่ลูกค้า

(ข) นอกจากการณ์ตาม (ก) ให้วางประกันก่อนเริ่มทำการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้แก่ลูกค้า

(2) ในกรณีเป็นการวางแผนหลักประกันเพิ่ม ให้วางประกันก่อนเวลาปิดทำการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงในวันทำการถัดจากวันที่ตัวแทนซื้อขายสัญญาได้เรียกให้ลูกค้าวางแผนประกันเพิ่ม

ข้อ 5 ในกรณีที่ลูกค้ารายใดไม่สามารถวางแผนประกันภายในกำหนดเวลาตามข้อ 4(1)(ก) หรือข้อ 4(2) ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(1) งดการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าอันจะเป็นผลให้มีการสร้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าขึ้นใหม่ให้แก่ลูกค้ารายดังกล่าว เนื่องแต่การซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่จะทำให้ความเสี่ยงจากฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่คงค้างอยู่ของลูกค้ารายนั้นลดลง

(2) ล้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้ารายดังกล่าวก่อนเวลาปิดทำการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงในวันทำการถัดไป ทั้งนี้ ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้อง

ถ้างานสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้ารายดังกล่าว จะเป็นผลให้อัตราหรือมูลค่าหลักประกันสำหรับการมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้ารายนี้ ไม่ต่างกว่าอัตราหรือมูลค่าหลักประกันเริ่มต้นตามที่กำหนดในข้อ 3(2)

ข้อ 6 ตัวแทนซื้อขายสัญญาต้องวางหลักประกันสำหรับการมีฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าแต่ละรายกับสำนักหักบัญชีสัญญาตามที่สำนักหักบัญชีสัญญากำหนด โดยไม่ให้นำฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าต่างรายกันมาหักลบลงกัน

ข้อ 7 ห้ามมิให้ตัวแทนซื้อขายสัญญาให้ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อนำมาวางแผนประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

ข้อ 8 ให้บรรดาประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คำสั่ง และหนังสือเวียน ที่ออกหรือวางแนวปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กช. 67/2547 เรื่อง การเรียกและการวางหลักประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแข่งกับข้อกำหนดแห่งประกาศนี้ จนกว่าจะได้มีประกาศ คำสั่ง และหนังสือเวียนที่ออกหรือวางแนวปฏิบัติตามประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ 9 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

(นายวิจิตร สุพินิจ)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

หมายเหตุ : เหตุผลในการออกประกาศฉบับนี้ คือ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และระบบการซื้อขายและการชำระหนี้ในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตลอดจนเพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลสภาพคล่องสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการเรียกและการวางหลักประกันการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขาย

สัญญาซื้อขายล่วงหน้า นอกจากนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้การออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าปฏิบัติ เป็นอำนาจของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนแทนอำนาจของคณะกรรมการ ก.ล.ต. ดังนั้น ในการเรียก และการวางแผนประกันการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในสูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจึงให้ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้แทนประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 67/2547 เรื่อง การเรียกและการวางแผนประกันในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในสูนย์ซื้อขาย สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2547 จึงจำเป็นต้องออกประกาศนี้